

TEMEL ELEKTRONİK SİSTEMLER

Dersin Modülleri	Kazandırılan Yeterlikler
Elektronik Devreler ve Sistemler-1	Elektronik devreleri ve sistemleri verimli olarak kullanmak, arızalarını gidermek
Elektronik Devreler ve Sistemler-2	Elektronik devreleri ve sistemleri verimli olarak kullanmak, arızalarını gidermek
Lojik Uygulamaları 1	Kod çözücü, kodlayıcı, veri seçici, veri dağıtıcı, pals ve osilatör devrelerini kurmak
Lojik Uygulamaları 2	Aritmetik işlem, flip-flop ve multivibratör devrelerini kurmak
Lojik Uygulamaları 3	Sayıcı ve kaydedici devreleri ile lojik kapılarla kumanda devrelerini kurmak
Lojik Uygulamaları 4	Lojik Entegrelerle temel kumanda devrelerini kurmak

DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	TEMEL ELEKTRONİK SİSTEMLER
Alan	Elektrik-Elektronik Teknolojisi
Meslek/Dal	Endüstriyel Bakım Onarım
Dersin okutulacağı sınıf/yıl	2.3. yıl 4/5/6. dönem
Süre	Haftada 2 ders saati
Dersin amacı	Bu ders ile öğrenci;, analog ve dijital elektronik devreleri ve sistemleri kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir
Dersin tanımı	Bu ders; analog ve dijital elektronik devreleri ve sistemleri kullanabilme, arızalarını giderebilme ile ilgili bilgi ve becerilerin verildiği derstir.
Dersin Ön Koşulları	Bu dersin ön koşulu yoktur.
Ders ile kazandırılacak yeterlikler	Öğrenci, bu dersin sonunda; 1. Elektronik devreler ve sistemler-1 modülü ile; elektronik devreleri verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir 2. Elektronik devreler ve sistemler-2 modülü ile; elektronik sistemleri verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir 3. Lojik işlemler için işlem sadeleştirmesini en sade şekline ulaşacak şekilde yapabilecektir. 4. Kod çözücü devrelerini hatasız kurup çalıştırabilecektir 5. Kodlayıcı devrelerini hatasız kurup çalıştırabilecektir. 6. Veri seçici devreleri hatasız kurup çalıştırabilecektir. 7. Veri dağıtıcı devrelerini hatasız kurup çalıştırabilecektir. 8. Aritmetik işlem devrelerini tanıyarak, hatasız kurup çalıştırabilecektir. 9. Multivibratör devrelerini tanıyarak, hatasız kurup çalıştırabilecektir. 10. Flip flop devrelerini tanıyarak, hatasız kurup çalıştırabilecektir. 11. Sayıcı devre çeşitlerini tanıyarak tekniğe uygun olarak kurabilecektir. 12. Kaydedici devrelerini tanıyarak, hatasız kurabilecektir 13. Dijital / Analog , Analog / Dijital devre uygulamalarını yapabilecektir.
Dersin İçeriği	1. Elektronik devreler ve sistemler-1 2. Elektronik devreler ve sistemler-2 3. Karno haritaları 4. Kod çözücüler 5. Kodlayıcılar

	6. Veri Seçiciler 7. Veri Dağıtıcılar 8. Aritmetik devreler 9. Multivibratörler 10. Flip Floplar 11. Flip Floplarla devre tasarımı 12. Sayıcılar 13. Kaydediciler 14. Dijital / Analog , Analog / Dijital Çeviriciler Konularını içermektedir
Yöntem ve Teknikler	Bu ders için; anlatım, göstererek yaptırma, problem çözme, soru-cevap, grup çalışması, beyin fırtınası, uygulamalı çalışma; elektrik-elektronik, bilgisayar işletmelerinde gözlem yapma, uygulama, araştırma, yenilikleri takip etme vb. yöntem ve teknikler uygulanabilir.
Eğitim Öğretim Ortamı ve Donatım	Ortam : Bilgisayar laboratuvarı, , elektronik laboratuvarı bilgisayar işletmeleri endüstriyel işletmeler Donanım: Bilgisayar, projeksiyon cihazı, topex kamera, yazıcı, bilgisayar masaları, switch, hub, modem, bükümlü kablolar, lisanslı ağ işletim sistemi programı...PLC ve elektronik sistemler
Ölçme ve Değerlendirme	1. . Her faaliyet sonunda kazanılan bilgi ve beceriler ölçülür. 2. Her modülün sonunda kazanılan yeterlikler ölçülür. 3. Dersin sonunda; Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği ile Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği'nin Mesleki Eğitim Merkezleri ile ilgili maddelerine göre ölçme ve değerlendirme yapılacaktır.
Öğretmen ve Eğitici	1. Eğitim almış, alanında sektör deneyimi olan öğretmenler, 2. Gerektiğinde sektörde çalışan ustalık ve usta öğreticilik belgesi olan meslek elemanları
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	Öğrencinin konuyla ilgili olarak iletişim, araştırma-gözlem, uygulama yapabileceği; diğer alan öğretmenleri, üniversiteler, sosyal ortaklar, sivil toplum kuruluşları, çevrede bulunan işletmeler, özel, kamu kurum ve kuruluşlarıdır.

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN ADI	: ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ
MESLEK	: ENDÜSTRİYEL BAKIM ONARIM
DERS ADI	: TEMEL ELEKTRONİK SİSTEMLER
MODÜL ADI	: ELEKTRONİK DEVRELER VE SİSTEMLER-1
KODU	:
SÜRE	: 40 / 32
ÖN KOŞUL	:
AÇIKLAMA	: Uygulamalı olarak atölye, laboratuvar ve işletme ortamında işlenmelidir.
GENEL AMAÇ	:

Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, elektronik devreleri verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir.

AMAÇLAR :

Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında;

1. Reaktif devreleri verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir
2. Temel elektronik devreler verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir
3. Pals devreleri verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir

İÇERİK :

A. REAKTİF DEVRELER

1. Reaktans ve empedans
  - a. Kapasitif ve endüktif reaktansın tanımı
  - b. DC devrede direnç, kondansatör ve bobin
  - c. Devrede zaman ilişkisini hesaplama
  - d. Seri ve paralel AC devrelerde reaktif değer ve empedans değerlerini belirleme
  - e. RC, RL ve RLC devrelerinde gerilim, akım ve empedans değerlerini hesaplama
  - f. Kapasitif ve endüktif devrelerde akım-gerilim faz üçgeni
  - g. Devre davranışlarını analizde j veya i operatörü ile çalışma
2. Rezonans devreleri
  - a. Seri ve paralel rezonans için gerekli koşulları tanıma

- b. Seri ve paralel devrelerde kapasitif reaktansı ve endüktif reaktansı etkileyen faktörleri belirtmek
  - c. LC seri ve LCR paralel devrelerin rezonans frekanslarını belirleme
  - d. Bir devrenin kalite (Q) faktörü ve band genişliği değerini hesaplama
  - e. Kalite faktörü (Q) ve band genişliği arasındaki ilişkiyi tanımlama
  - f. Rezonans devreleri için pratik kullanımlar
3. Rezonans devrelerin uygulamaları ve sorun giderme
    - a. AC ve DC devrelerde arıza teşhisi için gerilim tahmini
    - b. Empedans uygunlaştırma için gerekenler ve empedans uygunlaştırma
    - c. Alçak geçiren, yüksek geçiren, band geçiren, band durduran ve güç kaynağı filtreleri
    - d. Bir filtrenin karakteristik eğrisini yorumlama
    - e. Çeşitli filtrelerin (cut-off) kesim frekansını belirleme
    - f. Belirli uygulamalar için seri veya paralel rezonans devresinin özel çeşitlerini seçme
    - g. Transmisyon hatlarının rezonans devreleri ve frekans yönlendiriciler ile bağlantısını açıklama
    - h. Transmisyon hatlarının rezonans devrelerinde bir eleman gibi kullanılması

B. TEMEL ELEKTRONİK DEVRELER

1. Doğrultmaçlar ve Güç Kaynakları
  - a. Doğrultmaçların temel tipleri
  - b. Çeşitli güç kaynağı filitrelerinin çalışması
  - c. Farklı doğrultmaçların bağlantı şeması için avantajlar
  - d. Gerilim bölücüler için değerler
2. Amplifikatörler (Yükselteçler)
  - a. Transistorun amplifikatör sınıflarının avantajları
  - b. Bir amplifikatör devresinin dB kazancının hesabı
  - c. Transistorlu amplifikatör tipleri
  - d. NPN ve PNP transistor için uygun polariteyi gösterir.
  - e. Bir transistoru biaslamada kullanılan metotları açıklar.
  - f. Amplifikatörler tarafından tanıtırılan gürültü tiplerini tanımlar.
  - g. Amplifikatör arızalarının nasıl olduğunu açıklar
3. Osilatörler
  - a. Osilatör devrelerinin çeşitli tipleri arasındaki farklılıkları açıklar
  - b. LC ve RC tip osilatörlerin geribesleme elemanları
  - c. Volan etkisi ve hazırlanması
  - d. Çeşitli osilatör devreleri arasındaki prensip farkı
  - e. Bir osilatör devresinin rezonans frekansının hesaplanması
  - f. Isının kristal osilatörler üzerindeki etkisi
  - g. Osilatör devrelerinin değişik uygulamaları
  - h. Frekans birleştiricinin çalışması
4. Modülasyon ve Dedeksiyon Devreleri
  - a. Dedektör devrelerinin değişik tipleri
  - b. Modülasyonun değişik formları (biçimleri)
  - c. Sinyalin bant genişliğinin hesaplanması
  - d. İki sinyalin birleştirilmesi veya karıştırılmasından oluşan frekanslar
  - e. Darbe kod modülasyonunun (PCM) avantaj ve dezavantajları
  - f. Faz kilitlemeli çevrimin (PLL) çalışma tarzı ve uygulamaları
  - g. Dedektör ve modülasyon devrelerinin uygulamaları

5. Anahtarlama Devreleri
  - a. Değişik kapı devreleri için çıkış durumları
  - b. Transistörlerin mantık kapısı olarak kullanılması
  - c. Flip flopların çalışma tarzı
  - d. Hafıza (Register ve memory) uygulamaları
  - e. Özel multivibratör devresi için en uygun çıkışı belirleme
6. Kapı ve sayma devreleri
  - a. Toplayıcı çıkarıcı ve karşılaştırıcıların (adders, subtractors and comparators) kullanımı
  - b. Aritmetik mantık kapıların (arithmetic logic gates) kullanımı
  - c. Çıkarıcı devresinin kullanımı
  - d. Onluk ve ikilik (decade ve binary) sayıcı uygulamaları
  - e. Sayıcı modunu belirleme
7. Pals ve Dijital Devreler
  - a. Bir palsin dalga şeklinin temel parçaları
  - b. Sınırlayıcı ve kentleyici devrelerinin arasındaki fark
  - c. İntegral ve türev alıcı devrelerin zaman sabitesini hesaplama
  - d. Tetikleme (trigger) devrelerinin çalışma şekli

C. PALS DEVRELERİ

1. Pals Teknikleri
  - a. Pals terimi
  - b. Pals ile pals olmayan dalga şekilleri arasındaki farklar
  - c. Pals boyutlarını açıkça belirten altı terim
  - d. Kare dalga, dikdörtgen dalga, testere dişi, üçgen dalga, impuls ve yarım sinüs dalgaların frekans içeriğini ve oluşumu
2. Pals Jeneratörleri
  - a. Pals üretmenin ana metotları
  - b. Zaman sabitesi kavramı ve pals devreleri ile ilişkisi
  - c. Türev alıcı ve integral devrelerinin sinüs dalgasına ve palslara verdiği tepki(cevap)
  - d. Sinüs sinyalini kırparak pals üretme
  - e. Gevşemeli (relaxation) osilatörle palslar nasıl üretilir
  - f. Schmitt trigger devresinin çalışma şekli
3. Dalga Şekillendirici Devreler
  - a. Kare ve dikdörtgen dalga, testere dişi dalga ve üçgen dalgaları biçimlendirmek için kullanılan devrelerin çalışma şekli
  - b. Palsın gerilmesi, daraltılması, genişletilmesi ve şekillendirilmesi veya tekrar şekillendirilmesi
  - c. Palsların kondansatör, transformatör ve bobinlere verdiği tepki (cevap)
  - d. Bir kenetleyicinin pals veya pals serisinin tekrar şekillendirilmesinde kullanılması
4. Zamanlama (Zaman Ayarı)
  - a. Kendinden başlamalı ve senkronize olmayan palslar
  - b. 555 zamanlayıcı ve uygulamaları
  - c. Sabit (kararlı) frekans sağlamak için kristal kullanımına örnekler
5. Pals Devre Uygulamaları
  - a. Anahtarlama devrelerinde kullanılan palslar
  - b. Palsların bilgisayarlarda kullanımı
  - c. Veri iletişimde palsların uygunlaştırılması

- d. Dijital ses ve televizyon teknikleri
- e. Palsların endüstride kullanım alanları
- 6. Pals Devrelerinde Arıza Giderme
  - a. İyi pals için tipik osilaskop dalga şekillerinin taslağını çizme (kısaca tarif etme)
  - b. Olayları (enstantane) kontrol ederken veya bozulmuş palsları kaba taslak incelerken olası arıza sebeplerini tanımlama-karşılaştırma
  - c. Dijital pals dairesindeki arızada lojik prop kullanımı
  - d. Devre arızasında bir pals jeneratörün kullanımı
  - e. Palslar kullanarak lehimleme ve diğer endüstriyel cihazların arızalarını giderme basamakları

KONULAR	Yüzde (%)
Reaktif devreler	20
Temel elektronik devreler	50
Pals devreleri	30

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN ADI	: ELEKTRİK ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ
MESLEK	: ENDÜSTRİYEL BAKIM ONARIM
DERS ADI	: ENDÜSTRİYEL ELEKTRONİK SİSTEMLER
MODÜL ADI	: ELEKTRONİK DEVRELER VE SİSTEMLER-2
KODU	:
SÜRE	: 40 / 32

ÖN KOŞUL

AÇIKLAMA : Uygulamalı olarak atölye, laboratuvar ve işletme ortamında işlenmelidir.

GENEL AMAÇ :

Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, elektronik sistemleri verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir.

AMAÇLAR :

Öğrenci;

1. Elektronik sistemleri verimli olarak kullanabilecek, arızalarını giderebilecektir
2. Temel endüstriyel sistemleri verimli olarak kullanabilecek arızalarını giderebilecektir

İÇERİK :

A. ELEKTRONİK SİSTEMLER

Elektronik cihazlar ve amplifikasyon

- Bir amplifikatör devresinin kazancını hesaplama
- Transformatörlerde akım, gerilim ve empedans ilişkisini hesaplama
- Güç kazancını ve gerilim kazancını desibele çevirme
- Empedans eşleştirmede gerekli direnç değeri
- Değişik durumlarda yükseltme cihazlarının karakteristikleri

Ses ve radyo frekans devreleri

- Ses yoğunluğunun ölçümü
- AM ve FM transmisyollarının (taşımanın) avantajlarının karşılaştırılması
- Kısa dalga FM in endüstriyel iletişimdeki kullanımı
- Koaksiyel kablunun avantajları
- Endüstriyel sistemlerde push-butonla arama
- Emiteri ortak amplifikatörleri birleştirmek için kullanılan farklı metotlar

Osilatörler, geri besleme ve dalga şekillendiriciler

Osilatör devrelerinin temel yapısı

Osilatörlerde kullanılan çeşitli geri besleme devreleri

Osilatör çıkış dalga şekillerinin belirli tipleri

Osilatör ve dalga şekillendirici generatör devrelerinin uygulamaları

Bir faz kilitlemeli döngünün frekans synthesizer olarak çalışması

555 entegresinin kare dalgayı üretmesi

Elektronik güç kaynağı sistemleri

Doğrultmaçların temel fonksiyonu

Yarım dalga, tam dalga doğrultmaç devrelerinin çalışması

Güç kaynağında gerilim regülasyon yüzdesi

Güç kaynaklarında filtrelerin ve çıkışa konan koruma (gerilim bölücü)

direncin çalması

Güç kaynağı çıkışına konan gerilim bölücü networkün amacı

Elektronik güç kaynaklarının çalışması

Genelde kullanılan endüstriyel güç kaynaklarının çalışması

Endüstriyel amplifikasyon sistemleri

Bir güç amplifikatörü ile gerilim amplifikatörü arasındaki fark

V-MOS, BiFET, Darlington çifti, push-pull ve simetri amplifikatörleri

İki fazlı indüksiyon motor bağlandığında istenilen faz açısı ilişkisini

sağlamada kullanılan amplifikatörler

Şaseye (sanal toprak -toplama noktası-) göre Opamp analizi

Yükseltilmiş bir sinyalde distorsiyon ve gürültü

Servo ve kontrol sistemleri

Servo sistemlerin temel çalışması -yapısı-

Açık döngü ve kapalı döngü sistemlerin arasındaki farklar

Servo sistem elemanları ve aletleri için kullanılan semboller

Endüstride servo sistem uygulamaları

Servo sistem kazancının hesaplanması

Servo sistem çeşitleri ve temel fonksiyonları -kullanım amaçları-

Pals ve lojik devreler

Pals üreten devrelerin karakteristikleri

Pals generatörlerinin endüstriyel uygulamaları

Lojik ailelerin avantajları

Dijital kontrol sinyallerinin oluşum süreci

Lojik kapı sembollerini kullanarak lojik diagram geliştirme

Programlanabilir kontrolörler ve mikroişlemciler

Programlanabilir kontrolörlerin endüstriyel uygulamaları

Mikroişlemci sisteminin çeşitli bloklarının fonksiyonları

Giriş/çıkış donanım ve cihazları

En çok kullanılan programlama dilleri

Basit bir program geliştirme

Fiber optikler

Fiber optik elemanlar

kurmak için fiber optik elemanların bağlanması

Fiber optik sistemlerde kullanılan test cihazları

B. TEMEL ENDÜSTRİYEL SİSTEMLER

1. Endüstriyel sistemlerin temelleri

Mikro ve mini bilgisayarların endüstriyel uygulamalara uyarlanması
Endüstriyel bilgisayarlar için gerekli yazılımlar

2. Dijital ve analog sistemler

Analog bilgisayarlar gelişimi

Mekanik

Elektriksel

Analog bilgisayarların endüstriye uyarlanması

Dijital bilgisayarların gelişimi

Analogdan dijitale geçiş

Endüstride kullanıldığı şekliyle kontrol prensipleri

Algılamalı kontrol değişkenleri

Anahtarlama kontrol

Oransal kontrol ve çeşitleri

Üç mod kontrol

Kontrol işlemlerinde döngü kavramı

Açık döngü

Kapalı döngü

Analog kontrol sistemlerinin çalışması

Ölçme tekniği

Analog sinyallerin işlenmesi

Analog kontrol uygulamaları

Dijital kontrol sistemlerinin çalışması

Dijital sinyallerin yapısı

Analog ölçümleri (değerleri) dijital sinyallere çevirme

Dijital sinyallerin işlenmesi

Dijital kontrol uygulamaları

Dijital sinyalleri tekrar analog değerlere çevirme

3. Yazılım ve programlama

a) Endüstriyel sistemler için yazılımlar

i. Yazılımın tanımı

ii. Hangi sistemler yazılıma ihtiyaç duyar

iii. Endüstriyel yazılım örnekleri

b) Endüstriyel yazılım çeşitleri

i. Uygun olan yazılım

ii. Yazılımın kaynağı

iii. Yazılım hazırlama

iv. Ladder diagramlar

v. BASIC programları

vi. Lojik sistemler için boolean matematiği

vii. Assembly programları

c) Kontrol programları için semboller

i. Ladder lojikte kullanılan semboller

ii. Boolean matematiği prensiplerini uygulama

iii. Assembly kullanımı

d) Basit programlar yazma

i. BASIC te ladder lojik kullanarak program yazma

ii. Assembly de boolean matematiği kullanarak program yazma

4. Bilgisayar destekli kontrol sistemleri

a) CAD ve CAM tanımı

i. CAD ve CAM kullanım alanı

- b) CAD ve CAM in faydaları
- c) CAD ve CAM seçimi
- 5. Arabirim prensipleri
  - a) Arabirim kavramı
    - i. Arabirim donanımının gereği
    - ii. Seri arabirim
    - iii. Paralel arabirim
    - iv. Giriş-çıkış kategorileri
  - b) Analog-dijital arabirim
    - i. Analog-dijital metodu kullanma zamanı
    - ii. Dijital-analog metodu kullanma zamanı
  - c) Uygulamalar
    - i. Ölçüm yapma
    - ii. Makinelerin kontrolü
    - iii. İşlemlerin (sürecin) kontrolü
  - d) Çoklama (Multipleksleme) ve süre paylaşımı
    - i. Neden ve niçin çoklama
    - ii. Dijital datanın çoklanması
    - iii. Analog datanın çoklanması
  - e) İletişim standartları
    - i. Senkron ve asenkron data
    - ii. Seri, RS232C, RS442, RS423
    - iii. Paralel, S100, 6800, IEEE488, IEEE583
    - iv. ASCII
    - v. Uzak mesafeli iletişim teknikleri

KONULAR	Yüzde (%)
Elektronik Sistemler	65
Temel Endüstriyel Sistemleri	35

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN : ELEKTRİK-ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ

MESLEK/DAL : ENDÜSTRİYEL BAKIM ONARIM

DERS : TEMEL ELEKTRONİK SİSTEMLER

MODÜL : LOJİK UYGULAMALARI 1

SÜRE : 40/32

ÖN KOŞUL :

AÇIKLAMA : Uygulamalı olarak atölye, laboratuvar ve işletme ortamında işlenmelidir.

GENEL AMAÇ: Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında karno haritalarının kullanımını, kod çözücü uygulamalarını, kodlayıcı uygulamalarını, veri seçme işlemlerini veri dağıtma işlemlerini tekniğine uygun hatasız olarak kurup çalıştırabilecektir.

AMAÇLAR:

Öğrenci gerekli ortam sağlandığında:

1. Lojik işlemler için işlem sadeleştirmesini en sade şekline ulaştıracak şekilde yapabilecektir.
2. Kod çözücü devrelerini hatasız kurup çalıştırabilecektir.
3. Kodlayıcı devrelerini hatasız kurup çalıştırabilecektir.
4. Veri seçici devreleri hatasız kurup çalıştırabilecektir.
5. Veri dağıtıcı devrelerini hatasız kurup çalıştırabilecektir.

İÇERİK:

A. Karno haritaları

Karno haritalarının kuralları

Değişken sayısına göre karno haritasının hazırlanması

İki değişkenli karno haritaları

Üç değişkenli karno haritaları

Dört değişkenli karno haritaları

Beş değişkenli karno haritaları

İki değişkenli fonksiyon tablosu ve karno haritaları

Üç değişkenli fonksiyon tablosu ve karno haritaları

Dört değişkenli fonksiyon tablosu ve karno haritaları

Karno haritası üzerinden gruplandırma yöntemi

Uygulama: üç kapılı bir binada iki ve daha fazla kapının aynı anda açık olması istenmiyor bu durumun gerçekleşmesi durumunda ışıklı ve sesli ikaz veren devreyi kurunuz

- Yapılacak devre için bütün detayların gözden geçirilmesi
- Yapılacak işin doğruluk tablosunun hazırlanması
- Çıkan sonuçların sadeleştirilmesi (karno haritası ile)
- Lojik devre çizimi
- Devre şeması ve malzeme listesi

B. Kod çözücüler

Tanımı

İki giriş dört çıkışlı kod çözücü

- Kod çözücünün blok şeması
- Lojik devresi

Doruluk tablosu ve entegresi

Üç giriş sekiz çıkışlı kod çözücü

- Kod çözücünün blok şeması
- Lojik devresi

Doruluk tablosu ve entegresi

Devre bağlantı şeması

Malzeme listesi

Devrenin çalışması

BCD giriş desimal çıkış kod çözücü

- Kod çözücünün blok şeması
- Doruluk tablosu ve entegresi

BCD giriş 7 segment çıkış kod çözücü uygulaması

BCD giriş 7 segment çıkış kod çözücü blok şeması

7 segment display yapısı çeşitleri

BCD giriş 7 segment çıkış kod çözücü doğruluk tablosu ve entegreleri

Devre bağlantı şeması

Malzeme listesi

Devrenin çalışması

Doğruluk tablosu

C. Kodlayıcılar

Tanımı

Sekiz giriş üç çıkışlı kodlayıcı

- Kodlayıcı blok şeması
- Doruluk tablosu ve entegresi

Devre bağlantı şeması

Malzeme listesi

Devrenin çalışması

Desimal giriş BCD çıkış kodlayıcı uygulaması

Kodlayıcı blok şeması

Doruluk tablosu ve entegresi

Devre bağlantı şeması

Malzeme listesi

Devrenin çalışması

D. Veri seçiciler

Tanımı ve blok şeması

İki giriş veri seçici

Lojik devresi

Doruluk tablosu ve entegresi

Dört giriş veri seçici uygulaması

Lojik devresi

Doruluk tablosu ve entegresi

Devre bağlantı şeması

Malzeme listesi

Devrenin çalışması

E. Veri dağıtıcılar

Tanımı ve blok şeması

Dört çıkış veri dağıtıcı

Lojik devresi ve doğruluk tablosu

Doruluk tablosu ve entegresi

Sekiz çıkış veri dağıtıcı uygulaması

Doruluk tablosu ve entegresi

Devre bağlantı şeması

Malzeme listesi

Devrenin çalışması

KONU ALANLARININ AĞIRLIKLARI:

KONULAR	Yüzde(%)
Karno haritaları	25
Kod çözücüler	25
Kodlayıcılar	20
Veri seçiciler	15
Veri dağıtıcılar	15

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: ELEKTRİK-ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ
MESLEK/DAL	: ENDÜSTRİYEL BAKIM ONARIM
DERS	: TEMEL ELEKTRONİK SİSTEMLER
MODÜL	: LOJİK UYGULAMALARI 2
SÜRE	: 40/32
ÖN KOŞUL	:
AÇIKLAMA	: Uygulamalı olarak atölye, laboratuvar ve işletme ortamında işlenmelidir.

GENEL AMAÇ: Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, Aritmetik, flip flop, ve multivibratör devrelerini tekniğine uygun olarak kurup çalıştırabilecektir.

AMAÇLAR:

Öğrenci gerekli ortam sağlandığında:

1. Aritmetik işlem devrelerini tanıyarak, hatasız kurup çalıştırabilecektir.
2. Multivibratör devrelerini tanıyarak, hatasız kurup çalıştırabilecektir.
3. Flip flop devrelerini tanıyarak, hatasız kurup çalıştırabilecektir.

İÇERİK:

A. Aritmetik devreler

1. Toplayıcılar
  - a. Yarım toplayıcı : Tanım, Blok şeması, Lojik devresi, doğruluk tablosu
  - b. Tam toplayıcı: Tanım, Blok şeması, Lojik devresi, doğruluk tablosu
2. Çıkarıcılar
  - a. Yarım Çıkarıcı : Tanım, Blok şeması, Lojik devresi, doğruluk tablosu
  - b. Tam Toplayıcı: Tanım, Blok şeması, Lojik devresi, doğruluk tablosu
3. Dört bit aritmetik toplayıcı uygulaması
  - a. Devre bağlantı şeması
  - b. Malzeme listesi
  - c. Devrenin çalışması
4. Karşılaştırıcılar
  - a. Tanımı
  - b. Blok şeması ve doğruluk tablosu
  - c. Dört bit karşılaştırıcı devresi
  - d. Malzeme listesi
  - e. Devrenin çalışması

B. Multivibratörler

1. Kararsız multivibratörler

2. Tek kararlı multivibratörler
3. Çift kararlı multivibratörler
4. Çift kararlı multivibratör devresinin kurulması
  - a. Devre şeması
  - b. Malzeme listesi
  - c. Devrenin çalışması

C. Flip Floplar

Tanımı ve çeşitleri

R-S tipi Flip Flop

Sembolü

Lojik eşdeğer devresi

Doğruluk tablosu

Tetiklemeli R-S tipi Flip Flop

Sembolü

Lojik eşdeğer devresi

Doğruluk tablosu ve uyartım tablosu

D tipi Flip Flop

Sembolü

Lojik eşdeğer devresi

Karakteristik ve uyartım tablosu

T tipi Flip Flop

Sembolü

Lojik eşdeğer devresi

Karakteristik ve uyartım tablosu

J-K tipi Flip Flop

Sembolü

Lojik eşdeğer devresi

Karakteristik ve uyartım tablosu

Master Slave tipi Flip Flop

Sembolü

Lojik eşdeğer devresi

Karakteristik tablosu

D. Flip Flop'larla devre tasarımı

Flip flop devreleri tasarım aşamaları

Tasarlanacak devrenin çıkış tablosunun hazırlanması

Tasarımda kullanılacak FF seçimi

Tasarım tablosunu hazırlanması

FF uyartım tablosuna göre tasarım tablosunun düzenlenmesi

Tasarım tablosundan karno haritalarına geçiş

Karno haritalarının sonuçlarına göre devre çizimi

R-S tipi Flip Flop'larla tasarım

R-S FF entegresi ve doğruluk tablosu

R-S FF Devre bağlantısı

Malzeme listesi

Devrenin çalışması

J-K tipi Flip Flop'larla tasarım

J-K FF entegresi ve doğruluk tablosu

J-K FF Devre bağlantısı

- Malzeme listesi
- Devrenin alışması
- D tipi Flip Flop'larla tasarım
  - D FF entegresi ve doğruluk tablosu
  - D FF Devre bağlantısı
  - Malzeme listesi
  - Devrenin alışması
- T tipi Flip Flop'larla tasarım
  - T FF entegresi ve doğruluk tablosu
  - T FF Devre bağlantısı
  - Malzeme listesi
  - Devrenin alışması

KONU ALANLARININ AğIRLIKLARI:

KONULAR	Yüzde(%)
1. Aritmetik işlemler	20
2. Multivibratörler	15
3. Flip Floplar	15
4. Flip Flop uygulamaları	50

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: ELEKTRİK-ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ
MESLEK/DAL	: ENDÜSTRİYEL BAKIM ONARIM
DERS	: TEMEL ELEKTRONİK SİSTEMLER
MODÜL	: LOJİK UYGULAMALARI 3
SÜRE	: 40/24
ÖN KOŞUL	:
AÇIKLAMA	: Uygulamalı olarak atölye, laboratuvar ve işletme ortamında işlenmelidir.

GENEL AMAÇ: Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında sayıcı, kaydedici devrelerini ve Dijital/Analog, Analog/Dijital devrelerini kurup çalıştırabilecektir.

AMAÇLAR:

Öğrenci gerekli ortam sağlandığında:

1. Sayıcı devre çeşitlerini tanıyarak tekniğe uygun olarak kurabilecektir.
2. Kaydedici devrelerini tanıyarak, hatasız kurabilecektir
3. Dijital / Analog , Analog / Dijital devre uygulamalarını yapabilecektir.

İÇERİK:

A. Sayıcılar

1. Asenkron sayıcılar
  - a. Asenkron Yukarı sayıcılar
    - i. Üç bitlik sayıcı
    - ii. Dört bitlik sayıcı
  - b. Asenkron Asağı sayıcılar
    - i. Üç bitlik sayıcı
    - ii. Dört bitlik sayıcı
  - c. Entegreli asenkron 4 bit binary yukarı sayıcı (7473)
    - i. Sayıcı entegresi ve tablosu
    - ii. Devre şeması
    - iii. Malzeme listesi
    - iv. Devrenin çalışması
2. Senkron sayıcılar
  - a. Asenkron Yukarı sayıcılar
    - i. Üç bitlik sayıcı
    - ii. Dört bitlik sayıcı
  - b. Asenkron Asağı sayıcılar
    - i. Üç bitlik sayıcı
    - ii. Dört bitlik sayıcı

- c. Flip Flop entegresi ile senkron 4 bit binary aşağı sayıcı (7473-7408)
Devre şeması
Malzeme listesi
Devrenin çalışması
- d. Senkron 4 bit binary yukarı- aşağı sayıcı (74193)
Devre şeması
Malzeme listesi
Devrenin çalışması

3. Modlu sayıcılar

- Tanımı ve yapıları
(0-9) Yukarı sayıcı (7447-7490)
Entegresi ve tablosu
Devre şeması
Malzeme listesi
Devrenin çalışması
- (0-99) Arası yukarı sayıcı
Entegresi ve tablosu (7447-74390)
Devre şeması
Malzeme listesi
Devrenin çalışması

B. Kaydediciler

Kaydedici tipleri

- Seri giriş seri çıkış kaydedicileri
- Seri giriş seri çıkış kaydedici (8 bit)
Seri giriş seri çıkış 8 bit kaydırmalı entegresi ve yapısı (74L91)
Devre şeması
Malzeme listesi
Devrenin çalışması
- Seri giriş paralel çıkış kaydedicileri
- Seri giriş paralel çıkış kaydedici (8 bit)
Seri giriş paralel çıkış 8 bit kaydırmalı entegresi ve yapısı (74164)
Devre şeması
Malzeme listesi
Devrenin çalışması
- Parelel giriş seri çıkış kaydedicileri
- Parelel giriş Paralel çıkış kaydedicileri

C. Dijital / Analog , Analog / Dijital Çeviriciler

- 1. Dijital / Analog çeviriciler
  - a. Prensipleri
  - b. Temel R-2R merdiven tipi D/A çevirici
  - c. D/A entegre devreler
- 2. Analog / Dijital çeviriciler
  - a. Prensipleri
  - b. Sayma yöntemli A/D çevirici
  - c. A/D entegre devreler

KONU ALANLARININ AĞIRLIKLARI:

KONULAR	Yüzde(%)
Sayıcılar	50
Kaydediciler	20
Dijital / Analog , Analog / Dijital Çeviriciler	30

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: ELEKTRİK-ELEKTRONİK TEKNOLOJİSİ
MESLEK/DAL	: ENDÜSTRİYEL BAKIM ONARIM
DERS	: TEMEL ELEKTRONİK SİSTEMLER
MODÜL	: LOJİK UYGULAMALARI 4
SÜRE	: 40/8
ÖN KOŞUL	:
AÇIKLAMA	: Uygulamalı olarak atölye, laboratuvar ve işletme ortamında işlenmelidir.

GENEL AMAÇ: Lojik entegrelerle temel kumanda devrelerini tekniğine uygun kurup çalıştırabilecektir.

AMAÇLAR:

Öğrenci gerekli ortam sağlandığında:

Lojik entegreler ile temel kumanda devrelerini hatasız olarak kurabilecektir

İÇERİK:

A. Lojik kapılarla kumanda devrelerinin kurulması

1. Bir motorun start stop ile mühürlemeli olarak çalıştırılması
  - Kumanda devresi
  - Lojik devresi
  - Entegre ve malzeme listesi
  - Devrenin kurulması
  - Devrenin çalışması
2. Bir motorun ileri geri elektriksel kilitlemeli çalışması
  - a. Kumanda devresi
  - b. Lojik devresi
  - c. Entegre ve malzeme listesi
  - d. Devrenin kurulması
  - e. Devrenin çalışması
3. Bir motorun Yıldız Üçgen çalışması
  - a. Kumanda devresi
  - b. Lojik devresi
  - c. Entegre ve malzeme listesi
  - d. Devrenin kurulması
  - e. Devrenin çalışması

KONU ALANLARININ AĞIRLIKLARI:

KONULAR	Yüzde(%)
Lojik kapılarla kumanda devrelerinin kurulması	100